

קונטרס

השגחה תמימה

יגלה מעלת האדם הזוכה לדבק עצמו בו יתברך, ומתנהג
בדרכי התמימות והפשיטות, ומוסר את עצמו לגמרי אל
השגחתו יתברך הפרטי פרטית, שמנהיג עולמו בחשבון
צדק וישר.

*

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו,
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי חכמינו
הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש.

*

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: טוֹב לְסַלֵּק
מֵעֲצָמוֹ אֶת שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הַמְדַמִּית,
וְלִידַע שֶׁהַכֹּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכָכָל שִׁיִּסְלַק אֶת חֻכְמָתוֹ
וְדַמְיוֹנוֹ הַנְּדַבֵּק בּוֹ מְרַבּוּי עֲוֹנוֹתָיו,
כְּמוֹ-כֵן תֵּאִיר בּוֹ הַשְׁגָּחָתוֹ הַתְּמִימָה,
וְיֵאִיר עָלָיו אוֹר נוֹרָא.

(אמרי מוהרא"ש, חלק ב', סימן תקיז)

קונטרס

הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה

א.

בְּנֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיִּים אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי בְּתוֹךְ
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מִנְהִיג
אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְּׁגָחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְאֵין הָאָדָם נוֹקֵף
אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה
(חֲלִין ז:), וְכָל מֵה שֶׁקּוֹרָה בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא רַק מִמְּנוֹ
יִתְבַּרְךָ, וְכַפִּי שֶׁתְּכַנִּיִּים בְּעֲצָמְךָ "הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה" זו,
שֶׁכָּכֵל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוֹם
דְּבָר בְּעוֹלָם יָכוֹל לְקָרוֹת לְאָדָם מִבְּלַעֲדֵי רְשׁוּתוֹ יִתְבַּרְךָ,
אֲזִי אֵף פְּעַם לֹא תִהְיֶה שָׂבוּר, כִּי עֵקֶר הַסִּפָּה שֶׁאַתָּה
נִשְׁבָּר מִכָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי נִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ חֲבֵרֶיךָ
יּוֹתֵר חֲרוּצִים מִמֶּךָ אוֹ יּוֹתֵר מְצַלְחִים מִמֶּךָ, וְאַתָּה נִשְׁבָּר
לְמֵה לֹא הוֹלֵךְ לָךְ כְּמוֹ שֶׁהוֹלֵךְ לָהֶם, הֵינּוּ נִרְאֵה לָךְ

כאלו קנים פה איזה "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), וזה שובר אותך לגמרי, אבל אם תכניס את עצמך ב"השגחה תמימה", לידע להודיע ולהודע, אשר "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך" (שם יח, יג), ולא תחקר אחר עתידות, אלא תלך עמו בתמימות (עין שם בפרוש רש"י), שתדע שהוא יתברך משגיח על כל הבריאה כלה, ומנהיג את עולמו בחשבון צדק מהאזוב אשר בקיר עד הארז אשר בלבנון, וזן ומפרנס מקרני ראמים עד ביצי כנים, בידיעות אלו אף פעם לא תשבר, כי תדע שהכל ממנו יתברך, ועל-כן מה שיך להשבר. ואם יפתך יצרך, שאדרבה, "בזה בעצמו ראוי לי להשבר, למה ינהיג הקדוש-ברוך-הוא כן את עולמו", אזי עליך להשיב לעצמך: "איני רוצה ואיני צריך ואין כדאי לי להפנס בחקירות ובספקות, ולשאל קשיות מדוע, אלא עלי לבטל את עצמי לגמרי באין סוף ברוך הוא, ולידע כי הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, והוא יודע את אשר הוא עושה, והכל בחשבון צדק", ובידיעות אלו אפלו שחבריך יצליחו ואתה אינך מצליח, ואפלו שכלם עולים מעלה מעלה, ואתה יורד מטה מטה, ולכלם יש ישועה ועזרה, ולך יש רק אכזבות וכשלונות בחיים, עם כל זאת, אהובי, בני היקר, אם תכניס בעצמך ידיעה זו, שהוא יתברך

מנהיג את עולמו בהשגחה פּרטי פּרטי, ותכניס את עצמך ב"השגחה תמימה", לידע שלא אכפת לי שום דבר, אני מוסר את עצמי לגמרי אליו יתברך, תאמין לי, אהובי, בני היקר, שזה בעצמו עקר החיים, כי אין לך עוד חיים, ואין לך עוד הצלחה בחיים, ואין לך עוד עליה בחיים כמי שמסלק ומבטל את עצמו ודעתו הפגומה לגמרי, ואינו שואל שום קשיות עליו יתברך, ואפלו שהולך לו רע מאד, וצרים ומרים לו החיים, והוא מלא אכזבות וכשלונות, עם כל זאת משליך את עצמו בתוך "השגחה תמימה"; תדע אהובי, בני היקר, שזה חיי עולם הבא בעולם הזה. ואם תהיה חזק בנגידי זה, לא לשאל שום קשיות עליו יתברך, שלא יהיה אכפת לך משום דבר שבעולם יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, אפה תזרק את עצמך בתוך "השגחה תמימה", אז תחיה בעולם הזה כדגמת העולם הבא. וזה עקר הגאולה, שאדם נגאל מכל צרותיו; אשרי מי שזוכה להגיע ל"השגחה תמימה" כזו, שאינו שואל שום קשיות וספקות עליו יתברך, ואפלו שרואה שתכלית ההפוך קורה עמו, כי אלו הרשעים גדלו והצליחו ועשו חיל, ואלו היקרים והכשרים מלאים אכזבות וכשלונות, עניות ודחקות, עם כל זאת אינו שואל שום קשיות, רק זורק את עצמו ב"השגחה תמימה", זה

עקר הגאולה, ובזה מצליחים בזה העולם; אשרי מי שמגיע אל מדרגה זו.

ב.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר בזה העולם נכנסים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע קשיות וספקות עליו יתברך, מרב הצרות והיסורים והמרירות העוברים על בני-אדם, ונופלים בדעתם כל-כף, עד שלבם נתעקם ודעתם נתבלבלת, ושואלים קשיות עליו יתברך — "מדוע ולמה חברי מצליח ואני איני מצליח", "מדוע הוא עולה מעלה מעלה ואני יורד מטה מטה", "מדוע שמו הטוב יוצא בכל העולם ולי יש כל מיני אכזבות וירידות, נפילות והשלקות" וכדומה כל מה שעובר על כל אחד ואחד, שתמיד נדמה לו כאלו יש כאן עוות הדין, חס ושלום, וכאלו אין צריכים אותו בשמים, אבל באמת עליך לדעת, אהובי, בני היקר, שצריכים להשליך את עצמו בתוך "השגחה תמימה", לידע שהוא יתברך משגיח על עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ואין שום דבר בזה העולם שנעשה בלא חשבון, כי מחשב בחשבון צדק בפרטי פרטיות, וממש אין תנועה שאדם עושה, שלא תהיה קשורה למעלה בכל העולמות, ומכל שכן אין דרך שאדם צריך להליך שם

ולבא לשם בלתי השגחתו הפרטי פרטית, ומכל שכן
 וכל שכן עשייה מה שנעשה עמו ונארע עמו — דבר
 גדול ודבר קטן, הכל משגח בהשגחה פרטית, ויש
 בזה חשבון עמק מאד מאד, "עמק עמק מי ימצאנו"
 (קהלת ז, כד), ואי אפשר להשיג את זה רק, כשמשליך
 את עצמו ב"השגחה תמימה", לידע שאין לי שום
 שכל ודעת, ואני מוסר את עצמי לגמרי אליו יתברך,
 ואיך שהוא יתברך מנהיג כף צריך להיות, ואין דרך
 אחרת. וכשתכניס בדעתך, אהובי, בני היקר, "השגחה
 תמימה" זו, אז דיקא תוכל לעבר על הכל ותצליח
 בחייה, כי עקר הצלחת האדם היא רק כפי אמונה
 פשוטה שמאמין בו יתברך, ועל-כן גדולי הצדיקים
 עברו עליהם כל מיני קטנות וירידות וחלישות הדעת,
 כל מיני רדיפות ומחלקת, חרופין וגדופין, עניות
 ודחקות, חובות וצרות ויסורים משנים, עם כל זאת
 החזיקו מעמד, והכל מפני שזרקו את עצמם לתוך
 "השגחה תמימה", ולא שאלו שום קשיות וספקות
 עליו יתברך, רק ידעו ש"צדיק הוי"ה בכל דרכיו וחסיד
 בכל מעשיו" (תהלים קמה, יז), ואיך שהוא יתברך מנהיג
 — כף צריך להיות, ולא יכול להיות אחרת, ובנדאי
 יש בזה רצון עליון, אף שאין יכולים להבין את זה.

ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לא לשאל שום קשיות וספקות, חס ושלום, עליו יתברך, רק תכניס את עצמך ב"השגחה תמימה", ותבטל את עצמך לגמרי לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ותדע, אשר בכל תנועה ותנועה שם אלוֹפוּ של עולם, ובודאי הכל בחשבון צדק, ואז אם תלך בצורה ובאופן כזה תצליח בחייה, כי זה עקר ההצלחה — שאדם מוסר את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, אשרי מי שזוכה להגיע לכל זה, ואז עולמו יראה בחייו.

ג.

אהובי, בני היקר! ראה להכניס את עצמך ב"השגחה תמימה", הינו לבטל את שכלך ודעתך הפגומה לגמרי, ואל תשאל שום קשיות וספקות עליו יתברך, כי עליך לדעת, כי האדם מגבל — הן מצד גופו והן מצד מעשיו הרעים ותאוותיו המדמות, ועל-כן יש הרבה דברים שקשה להבין וקשה להשיב עליהם תשובה, כי מי שנכנס בקשיות ובספקות אלו, עליו נאמר (משלי ב, יט): "כל באינה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות חיים", על-כן אתה צריך לשמור את עצמך מאד מאד לא להכנס בקשיות ובספקות עליו יתברך, אדרבה ראה לפל לתוך "השגחה תמימה", ולידע שאין יודעים

כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
 כְּלֵה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יוֹדֵעַ מֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה,
 וְהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְכִפִּי
 שֶׁתְּכַנִּיס אֶת עֲצָמָךְ בְּ"הַשְׁגָּחָה תְּמִימָה", כְּמוֹ-כֵן יִשְׁפְּעוּ
 עֲלֶיךָ כָּל מִיְנֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת, וּבִפְרֹט בְּעֵינַי פְּרֻנְסָה,
 לָמָּה לָךְ לְרוּץ אַחַר הַהֶבֶל, אַחֲרֵי בְּנֵי-אָדָם, שְׂאִין בְּיָדָם
 כְּלוּם, אֲלֵא בָּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשֵׁם תִּמְצָא
 מְרַגְעֵ לְנַפְשְׁךָ, כִּי בּוֹדְאֵי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ זֶן וּמְפָרְנֵס
 אֶת כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לְרֹדֵף אַחַר בְּנֵי-אָדָם
 כְּקוֹרָא בְּהָרִים, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִמְסוֹר
 אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע אֲשֶׁר פְּרֻנְסָתְךָ
 תְּלוּיָה רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַף שֶׁעֲכָשׁוּ עוֹבְרִים עֲלֶיךָ
 צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים רַבִּים, וְאַתָּה מְסַבֵּב בְּחַוְבוֹת
 גְּדוּלִים, וְאֵי אֶפְשָׁר לָךְ לְשַׁלֵּם אֶת כָּל זֶה, וְזֶה מְכַנִּיס
 אוֹתְךָ בְּקִשּׁוֹת וּבְסִפְקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת עֲלָיו יִתְבָּרֵךְ, תִּדַע
 שֶׁכָּל זֶה מִחֲמַת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים. וְאִם תְּכַנִּיס אֶת
 עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בְּ"הַשְׁגָּחָה תְּמִימָה" בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְתִדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְשַׁגִּיחַ עַל עוֹלָמוֹ, אֲזִי בְּמִקּוּם
 לְשֵׁאל קִשּׁוֹת וּסְפִקוֹת אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, פְּתַח פִּיךָ וְיֵאִירוּ
 דְּבָרֶיךָ, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִמְסוֹר
 אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִזְרַק

את עצמך אל תוך "השגחה תמימה", לידע שרק הוא יתברך יכול לעזור לך, אז תראה אל אילו ישועות תבא; כי מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי בו יתברך, ויודע ועד שאין יודעים כלל, על-ידי-זה נמשכת עליו ישועה גדולה; אשרי מי שמבטל את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ואינו שואל שום קשיות וספקות אחריו יתברך, ואינו מקנא בשום ברֵיה שבעולם, ואינו מסתכל על אף אחד, רק עיניו צופיות ומביטות אליו יתברך, על-ידי-זה נשפע עליו אור וזיו וחיות ודבקות, ונשפע עליו שפע גדול, ולא צריך לבא לידי מתנת בשר ודם, ורק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו משפיע עליו השפעתו בתוך ביתו. וזו מדרגת הצדיקים, שזוכים לבטל את עצמם לגמרי באין סוף ברוך הוא, ויודעים ועד אשר אין יודעים כלל, וממשיכים על עצמם תמיד "השגחה תמימה", שאין יודעים מה זו עליה ומה זו ירידה, מה זה רחוק ומה זו נפילה, עליהם עוברים כל מיני צרות ויסורים, חרופין וגדופין מבני-אדם, עם כל זאת הם פונים רק אליו יתברך, ואינם מסתכלים על שום ברֵיה שבעולם, ועל-ידי-זה מרב דבקות, שזוכים להיות דבוקים בחי החיים בו יתברך, נשפע עליהם אור ושפע וזיו וחיות, ונמשכת עליהם פרנסה בתוך ביתם וחדרם, ואינם צריכים לעשות שום עסק. ולא רק זאת

אֵלָא זוכים להיות צנור המשפיע טוב לכל בית ישראל, ומי שבא אליהם גם-כן נשפעות עליו השפעות טובות. אשרי מי שהולך בדרך הצידיקים, ומבטל את עצמו לגמרי באין סוף ברוך הוא, ונכנס ב"השגחה תמימה", ומשליך על הוי"ה ברוך הוא וברוך שמו יהבו (עין תהלים נה, כג), ואינו דואג דאגת חנם כלל, ומכל שכן שאינו מקנא בשום ברֵיה, ואינו רץ כבר אחר שום דבר רק אחר אמתת מציאותו יתברך, שעל-ידי-זה בעצמו זוכה להיות מרַכְבָּה לשכינת עזו יתברך, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

ד.

אהובי, בני היקר! ראה להכניס את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, כי אין לך עוד מקום מנוס ומבטח חזק יותר כמי שמכניס את עצמו ב"השגחה תמימה" בו יתברך, ויודע ומאמין באמונה ברוחה ומזפכת, עד שנכנס בידיעתו כידיעה מחלטת, אשר הוא יתברך משגיח על עולמו בהשגחה פרטי פרטית, וככל שאדם מכניס את עצמו בדבר זה, כמו-כן הוא יושב שילו ושאנן בחייו, וזוכה לישוב הדעת אמתית, כי אי אפשר לזכות לניחא הינו שלות הנפש ושמחת החיים, כי אם על-ידי תקף האמונה בו יתברך, שיכניס את עצמו

כַּל-כֶּף חֶזֶק בְּאִמוּנָה הַקְדוּשָׁה, עַד שְׂיַדַע שְׁדָבָר גְּדוֹל
 וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֶלָּא מִמְּנוּ יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה
 נִקְרָא "הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה, שְׁמוּסָר אֶת
 עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ הוּא נִינְח
 שְׂאֲנָן וְשִׁקְט, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ,
 כִּי מִכָּל דְּבָר שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו, הוּא בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 אֲשֶׁר זֶהוּ הִיסוּד וְהַעֲקָר בְּחַיֵּי הָאָדָם — לְמָסוּר אֶת
 עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע אֲשֶׁר רַק
 בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ תְּלוּי הַכֹּל, וְזֶה נִקְרָא בְּשֵׁלְמוֹת "הַשְּׁגָחָה
 תְּמִימָה", שֶׁהוּא תְּמִים לְהוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ,
 וְאִינוּ שׁוֹאֵל וּמִקְשָׁה שׁוּם קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וְאִף שְׁרוּאָה הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׁקִשָׁה לְהַבִּין, מַדּוּעַ צְדִיק
 וְרַע לוֹ וְרַשָּׁע וְטוֹב לוֹ, רַשָּׁע וְרַע לוֹ וְצְדִיק וְטוֹב לוֹ
 (בְּרִכּוֹת ז.), וְכַדּוּמָה כָּל מִינֵי קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת הָעוֹלָם
 תְּמִיד עַל לֵב הָאָדָם, שְׁרוּאִים כִּי אֱלוֹ הַרְשָׁעִים הַשִּׁיגוּ
 חֵיל, וְאֱלוֹ הַיְקָרִים וְהַכְּשָׁרִים סוֹבְלִים חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת,
 חַרוּפִין וְגַדּוּפִין מְקַלֵּי עוֹלָם, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאָדָם
 מִכְּנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּ"הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה" בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיוֹדַע
 וְעַד אֲשֶׁר כָּל מָה שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ עוֹשֶׂה, הַכֹּל בְּחֶשְׁבוֹן
 צְדָק, הוּא דִּיקָא זוּכָה לְשֵׁלְמוֹת יְשׁוּב הַדַּעַת, וְנִיחָא
 לְעֵלְאִין וְנִיחָא לְתַתְּאִין, בֵּין בְּעֵלְיָהּ וּבֵין בִּירִידָהּ, הוּא
 זוּכָה לְיְשׁוּב הַדַּעַת וּלְשִׁמְחַת הַחַיִּים, וְהוּא נַח לְבָרִיּוֹת,

מֵאַחַר שְׂיִודֵעַ, שֶׁבְּכֹל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל
עוֹלָם מְסֻתָּר.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ
בְּ"הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", וְאֵל תִּקְשֶׁה לְךָ שׁוּם קְשִׁיּוֹת
וְסִפְקוֹת כְּנִגְדּוֹ יִתְּבַרְךָ וְכִנְגַד דְּרָכָיו וְהִנְהַגּוֹתָיו יִתְּבַרְךָ,
אֲלֵא תִסְתַּתֵּר בְּ"הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", וְתִדַּע שֶׁהַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן
צָדֵק, וְאִזּוֹ דִּיקָא תִזְכֶּה לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלְמוֹת.
וּמִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגָה זוֹ, הוּא חַי חַיִּים נְצַחִיִּים
עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים
אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו.

ה.

צָרִיךְ שֶׁתַּחֲזִק אֶת עֲצָמָךְ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְּבַרְךָ, וְלִידַע אֲשֶׁר הוּא יִתְּבַרְךָ מְנַהֵג אֶת
עוֹלָמוֹ בְּהַשְּׁגָחָה נּוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְכֹל מֵה שֶׁקּוֹרָה
בְּעוֹלָם בְּכָל־לִיּוֹת וּבְאָדָם בְּפִרְטִיּוֹת — הַכֹּל מִשְּׁגָח
בְּהַשְּׁגָחָה נּוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְכִפִּי שֶׁתְּכַנְּסִים בְּעֲצָמָךְ
אֶת הַהַשְּׁגָחָה הַזֹּאת, כֵּן תִּעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם
וּבְאַהֲבָה, בְּשִׂמְחָה, בְּחַיִּוֹת וּבְדַבְּקוֹת, כִּי בְּאַמֶּת לֹא
בָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ אֲלֵא כְּדֵי שֶׁיִּפְּרִיּוּ
אוֹתוֹ (זֶהר בֵּא מ.ב.), וְעַל-כֵּן מְסֻבְּבִים עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד

בסבובים כאלו, שהאדם יזכה לעלות אליו יתברך מירידתו וקטנותו ודיקא, כי כל אחד ואחד יש לו שרש נשמה אחר, והוא צריך לתקן ולהעלות את חלקי הבריאה השייכת לשרש נשמתו, ועל-כן אין לשאל שום קשיות וספקות עליו יתברך, למה לזה הולך טוב, ולזה הולך רע, חס ושלום, לזה יש עשר וכבוד ולזה יש עניות ודחקות, שפלות ובזיונות, חרופין וגדופין מנת חלקו, מה אתה יודע איך הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו, בודאי סוף כל סוף אלו הרשעים שהולכים נגדו יתברך, וגונבים וגוזלים וחומסים ומטעים את הבריות, סופם שמשלמים מחיר יקר עד מאד, שיהיו נעקרים מהעולם הזה ומהעולם הבא, ואלו הצדיקים, היראים והתמימים, הישרים והדבוקים בו יתברך, ומתנהגים על-פי דרך התורה הקדושה יזכו לאור וזיו וחיות ודבקות ושפע אלקי ישפע עליהם תמיד, ועל-כן מה ולמה לך להתבלבל מכל מה שעובר עליך, אהובי, בני היקר, תשליך את עצמך ב"השגחה תמימה", ותהיה תמים עם ה' אלקיך, ואל תתבלבל משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, אתה ראה רק להמשיך את עצמך אליו יתברך, ואל תשאל שום שאלות וקשיות עליו יתברך, ועל-ידי-זה ודיקא תצליח בדרךך. וזכור דברי אלו, כי תצטרך להם לימים הבאים,

השגחה תמימה

ריט

כי בזה העולם עובר על כל אחד ירידות ונפילות, חלישות הדעת, קטנות והשלכות, שבכל פעם הוא רואה איך שדרכי רשעים מצליחות ודרכי הצדיקים שפלות, וזה אשר עוקר את האדם משרשו, אבל אם האדם משליך את עצמו בתוך "השגחה תמימה", ואינו מבלבל את עצמו משום דבר שבעולם, ואומר לעצמו: "מה אכפת לי מה שקורה בעולם, אני רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואני רוצה להכליל באין סוף ברוך הוא, ולא אכפת לי שום דבר אחר רק ממנו יתברך, ואני יודע ומאמין בהשגחה פרטית, שהוא יתברך משגיח ומנהיג את עולמו בחשבון צדק, ואז אם תלך בדרך זו, אהובי, בני, אף פעם לא תפסיד, כי אפלו שיעברו עליך כל מיני צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, חובות ומרירות, חרופין וגדופין, ולא תתבלבל משום דבר בעולם, אז דיקא על-ידי-זה ימשך עליך אור נורא ונפלא מאד, וישפע עליך שפע ברכה והצלחה שייבא לתוך ביתך, ולא תצטרך לבריות כלל, ולא תצטרך לצאת מפתח דלתות ביתך, כי יבא לך שפע בתוך ביתך. ובלבד, אהובי, בני היקר, שתעמד בנסיון — לא להקשות שום קשיות וספקות עליו יתברך, ולבל יתעקם לבך, חס ושלום, בשום פנים ואפן, רק דבק את עצמך בדבקות אמתית בו יתברך,

ותפנס ב"השגחה תמימה", אז דיקא תצליח בחייך
ותזכה לכל זאת.

.ו

אהובי, בני היקר! ראה להכניס את עצמך
ב"השגחה תמימה", לידע שאין יודעים כלל, ואל
יסיתך ויפתך יצרך כאלו יש איזה עול, חס ושלום,
בזה העולם, או כאלו מי יודע מה ואיך מתנהג העולם
וכדומה, כל מיני פתויים שהיצר הרע מכניס בלבך
להקשות קשיות עליו יתברך, ולעקם ולסבב ולשבר את
לבך, ולהחליש את דעתך כאלו יש, חס ושלום, עוות
הדין, לא! לא! אהובי, בני היקר, השלף את עצמך
בתוך "השגחה תמימה", ותסלק את דעתך ומחשבתך
לגמרי אליו יתברך, ולדעת שאין יודעים כלל, ובודאי
"צדיק וישר הוא" (דברים לב, ד), והוא יתברך מנהיג
את עולמו בחסד וברחמים ובצדק ובמשפט, ויש על
כל דבור חשבון אמתי, מה ולמה מתנהג כן, ועל-כן
מה ולמה לך להשבר מפל מה שעובר עליך, יותר
טוב שתדבק את עצמך בו יתברך, אשר בכל רגע ורגע
שאדם חושב ממנו יתברך, הוא מקיים מצות עשה של
יחוד הבורא יתברך שמו, אשר כלולה מכל המצוות, כי
האמונה פשוטה בו יתברך, הוא יסוד כל התורה, והוא

הפּרָשָׁה הַקְּטָנָה שָׁבָה תְּלוּיָה כָּל הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמֹכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּ"הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", לִידַע
שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְהַכֵּל בְּצַדִּיק וּבִישׁוֹר, וּכְכֹל שֵׁיכְנִים אֶת
עֲצָמוֹ בְּזָה, כֵּן יִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי
אֵי אֶפְשָׁר לְהַצְלִיחַ בְּזָה הָעוֹלָם, אֲלֵא כְּשִׁזּוּכִים לְסַלֵּק
וּלְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת וּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת
שְׁנֹכְנָסִים בְּאָדָם נִגְדוּ יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי בְּזָה
שְׂאָדָם חָטָא בְּזָה הָעוֹלָם, וּבְפָרֵט בְּפָגַם הַבְּרִית - הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה וּשְׂאָר מִינֵי תוֹעֵבוֹת רְעוֹת שְׁעֵשָׂה וְשַׁעֲבַר
עַל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַל-יְדֵי-זֶה בְּרָא
קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים, אֲשֶׁר מְסַבְּבִים אוֹתוֹ וּמַעֲקָמִים אֶת
לְבוֹ לְהַרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ וּלְהַקְשׁוֹת קִשְׁיוֹת — "מִדּוּעַ
לָּזֶה טוֹב וְלִי רַע", "מִדּוּעַ זֶה עוֹלָה וְאֲנִי יוֹרֵד" וּכְדוּמָה
כָּל מִינֵי קִשְׁיוֹת וּפְתוּיִים, שֵׁישׁ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד, אֵין זֶה
אֲלֵא מַחֲמַת רַבּוּי עוֹנוֹתָיו שְׁחָטָא וּפָגַם בְּזָה הָעוֹלָם.
וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, הֲיִיה
חָכֵם וְתִשְׁמַע לְדַבְרֵי אֱלֹהִים, וְתִסַּלֵּק אֶת חֲכָמְתְּךָ וְדַעְתְּךָ
הַפְּגוּמָה, וְתִבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתִשְׁלִיךְ אֶת עֲצָמְךָ
בְּ"הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", וְאֵז יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּזָה — כִּי
תַחֲיֶה רַק עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּבֵא — שְׁתַּכַּלֵּל
בְּחַי הַחַיִּים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקֵךְ,

אם תכניס בלבך ודעתך דבורים אלו, שאז טוב יהיה
לך כל הימים.

ז.

אהובי, בני! ראה לחזק את עצמך ביותר במדת
האמונה וב"השגחה תמימה", ולידע שאין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, ושהוא יתברך מחיה
ומהנה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
חי, מדבר — הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך,
ותבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, ואל תחלש דעתך
משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה,
ראה למסור את עצמך לגמרי אליו יתברך, ועל-ידי-זה
תזכה לחיות חיים אמתיים, חיים נצחיים, חיים ארכים,
חיים מתקים, כי אין לך עוד טוב בחיים כמי שמשליך
את עצמו בתוך "השגחה תמימה", ואינו שואל שום
קשיות עליו יתברך, ואין עולים על רוחו שום ספקות
ועקמומיות; כי באמת כל הספקות והעקמומיות,
הקשיות והבלבולים, שנתהוו לאדם באמונה הקדושה,
הם רק על-ידי עוונותיו המרבים, כשאדם חוטא ופוגם
נגדו יתברך, על-ידי-זה עוקר את עצמו משרשו, וזה
אשר עוקר אותו לגמרי מפני יתברך, ועל-ידי-זה חיו
אינם חיים, כי מי שאין לו אמונה — חיו אינם חיים;

ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה לישרות המחין, שלא יהיו לך שום קשיות וספקות עליו יתברך, ואז תצליח את דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח, כי אין לך יותר הצלחה בחיים כמי שמבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואין לו שום קשיות וספקות אחריו יתברך כלל; אשרי מי שמגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

ח.

אהובי, בני היקר! ראה להכניס את עצמך ב"השגחה תמימה", לידע שהקדוש-ברוך-הוא משגיח על עולמו בחשבון צדק, ואין דבר בעולם שנעשה מעצמו, הכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ובזה שתכניס בעצמך ידיעה זו, אז לא תפחד ולא תירא משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם, ואם נגזרה עליך איזו גזרה, אין לך עצה אחרת רק לבוא אליו יתברך, ולהתחנן ולבקש על נפשך, לשוח ולספר לפניו יתברך את כל לבך, ותבקש ברחמים ובתחנונים בדמעות שליש ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, וימתיק ממך כל הצרות וכל הדינים, כי אין עצה אחרת לתן לך. ואל תחשב כרגע אשר יש עצה אחרת מבלעדי תפלה, ואם לא נגזרה עליך שום גזרה, בודאי

טוב ונעים הדבר, עם כל זאת צריכים תמיד לבקש ממנו יתברך על להבא, שלא יפל באיזו צרה או בחלאים רעים ומכאובים רעים ועניות ודחקות, כי תפלה מועלת תמיד בין קדם גזר דין ובין לאחר גזר דין, התפלה נשמעת ונתקבלת, אבל עליך לחקק בדעתך היטב היטב שאתה צריך רק את הקדוש-ברוך-הוא, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, ואפלו שאתה רואה שכל הצרות והיסורים והמרירות העוברים עליך — הם מבעל בחירה, תדע כי שם אלופו של עולם גנוז, ומלכו יתברך אף אחד בעולם אינו יכול לעשות לך שום דבר בשום פנים ואפן, ואף שנדמה לך שזה טבע גמור ואדם פרטי הגורם לך צרות ויסורים ומכאובים ומסירות, עליך לדעת שזה רק ממנו יתברך, וזה נקרא "השגחה תמימה", שאדם תמים עם הוי"ה אלקיו, ואינו מבלבל עצמו משום ברירה שבעולם; ועל-כן בשעה שבא עליך איזה צער ואילו יסורים מבעל בחירה, ראה לברח רק אליו יתברך, ותשתטח לפניו יתברך ברחמים ובתחנונים, ותבקש על נפשך ברחמים מרבים, אבל בשום פנים ואפן אל תירא ואל תפחד משום ברירה שבעולם, כי אתה תלוי רק בידי הקדוש-ברוך-הוא, וכשתחיה בצורה כזו, אז כל חייך יתהפכו לחיים רוחניים, ותגור עוד בזה העולם כדגמת

העולם הבא, הינו שתחיה עם הקדוש-ברוך-הוא לבד, ותמיד תסתכל רק על השגחתו הפרטי פרטית, איך שהוא יתברך מנהיג ומוליך את הבריאה כמו שאתה רואה, ואף שנכנסו באדם קשיות וספקות ועקמומיות — למה ומה ואימת צריך להתנהג כן, ולסבל כל-כך הרבה צרות ויסורים, הריגות ושפיכות דמים, מחלקת ומריבות, חרופין וגדופין, גנבות וגזלות, שחיתות וכל מיני תועבות רעות, עליך לדעת, אהובי, בני היקר, שכל זה למעלה מדעתנו ושכלנו, ואין לנו להפגס בחקירות של הבל כלל, רק עלינו למסור את נפשנו בבטחון חזק בו יתברך, שבודאי הוא יתברך יודע מה שהוא עושה, ואנו צריכים להשתדל ללכת רק כפי דרכי תורתנו הקדושה, ולקיים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בקבלת על ממש, ועל-ידי-זה ממש כשאדם מסלק את דעתו וחקמתו ושכלו, ואינו נכנס בשום חקירות של הבל, אלא בורח אל התורה הקדושה ולומד את תורתו יתברך, שהיא חכמתו יתברך, ומתפלל תפלתו תמיד אליו יתברך, ומקיים את מצוותיו, על-ידי-זה בעצמו ימשיך עליו אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, וירגיש ערבות, נעימות, ידידות, זיו וחיית אלקותו יתברך כל ימי חייו; אשרי מי שחי בצורה כזו, שאז כל חייו כבד

חיים אחרים, העקר רק לסלק ממנו כל מיני קשיות
 וספקות ועקמומיות, ולהכנס רק ב"השגחה תמימה",
 ועל-ידי-זה יצליח דרכו בגשמי וברוחני.

ט.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, שכל מה שנאָרע
 עמך — בין בגשמיות ובין ברוחניות, הכל ממנו
 יתברך, ועל-כן אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר
 עליך — הן מעצמך והן מבעל בחירה, השליך את
 עצמך בתוך "השגחה תמימה", ותדע כי בכל תנועה
 ותנועה שם אלופו של עולם, ואפלו המחשבות שנכנסו
 בך הם גם-כן ממנו יתברך, ואם תכניס את עצמך
 בתוך המחשבה שחשבת, תמצא שם אלקותו יתברך,
 ואתה יכול למצא שם השגות נוראות ונפלאות מאד,
 אפלו שמחשבתך נמצאת בתוך חשך כפול ומכפל, גם
 שם אתה יכול למצא את אלקותו יתברך, אם תרוץ
 אחריו יתברך, ומכל שכן וכל שכן כל דבור ודבור
 שאתה מדבר, שם אלופו של עולם, ואם תרשם את
 דבורך תמצא את הקדוש-ברוך-הוא בתוך דבורך, וכן
 כל דבור ודבור שאתה שומע מאחרים, תדע שהוא
 יתברך מדבר עליך, וכפי שתכניס את עצמך בזה, כן
 תקדש את דבוריך, לא לדבר כל העולה על רוחך,

ותקשר כל דבור ודבור שאַתָּה שׁוֹמֵעַ מְאַחֲרִים, תִּדַע
 שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְדַבֵּר אֵלֶיךָ, וְכִפִּי שֶׁתִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ
 בְּזֶה, בֵּן תִּקְדָּשׁ אֶת דְּבוּרֶיךָ לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
 רוּחְךָ, וּתְקַשֵּׁר אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁבְּעוֹלָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 וְתִדַע שֶׁבְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא,
 וְכִמוֹ-כֵן בְּכָל עֲשִׂיָּה וְעֲשִׂיָּה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה תִּמְצָא אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּוָּכַל לְקַשֵּׁר אֶת
 עֲצָמְךָ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כָּל עֲשִׂיָּה
 שֶׁל בְּנֵי-אָדָם תִּדַע שֶׁשֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּנוּז; וְעַל-כֵּן
 אַל תִּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ, אִם בִּקְשַׁת אִיזוֹ טוֹבָה מִמִּישָׁהוּ אוֹ
 דְּבַרְתָּ אֶל מִישָׁהוּ, וְאַתָּה צָרִיךְ דָּבָר פְּלוֹנִי מִפְּלוֹנִי, וְאִינוֹ
 רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לְךָ, אַל תִּחְלֵשׁ דַּעְתְּךָ כְּרָגַע, אֲלֹא תִדַע
 שֶׁשֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּנוּז, וְאִם אַתָּה צָרִיךְ אִיזָה דְּבָר,
 לְךָ בְּרַח לְךָ קָדָם לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, וְאִז תִּרְאֶה שֶׁהָאָדָם הַזֶּה
 יָבוֹא אֵלֶיךָ, וְיִתֵּן לְךָ מָה שֶׁרָצִיתָ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, וְזֶה
 "הַשְּׁגָחָה תְּמִימָה", שֶׁהָאָדָם בָּטֵל וּמְבֹטָל לְגַמְרֵי אֵל
 אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְצָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עֲצָמוֹ יָמִים וְשָׁנִים
 לְהַגִּיעַ אֶל מַדְרָגָה זוֹ — לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי
 מְכַל וְכָל בְּכַל מְכַל כָּל, שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְךָ שׁוּם מַחְשְׁבָה,
 דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה מְבַלְעָדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז כִּשְׁאָדָם הוּא
 בָּטֵל וּמְבֹטָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא עַד כִּדֵּי כָּה, שֶׁאֵין

לו קשיות וספקות כָּלֵל מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, וּמִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלָיו מִבַּעַל בְּחִירָה שְׂיֹרֵד לְחַיָּו, שְׂמוּסֵר אוֹתוֹ וּמְצִיק וּמְצַעֵר לוֹ, וְאִינוֹ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ — הוּא אִינוֹ מִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁשֵּׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְחַיּוֹת חַיִּים עֲרָבִים וּמְתַקִּים, חַיִּים דְּבוּקִים בּוֹ יְתַבְּרֶה, חַיִּים רוּחָנִיִּים; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בִּידְעוֹת אֱלוֹ, שְׂאֵז כָּל חַיָּו מִשְׁתַּנֵּים לְגַמְרִי, וְחֵי כְּבָר חַיִּים רוּחָנִיִּים לְגַמְרִי, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֵא.

י.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֶה, וְתִדַּע שֶׁהוּא יְתַבְּרֶה מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶה כְּפִי שְׁתַּזְכֶּה לְהַטוֹת אֶת עֲצָמְךָ לִידְעוֹת אֱלוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּיִשׁוּב הַדַּעַת וּבְשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, וְתִזְכֶּה שְׁעוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ. לֹא-כֵן מִי שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה, וְעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶה רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְהוּא מְלֵא קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת אַחֲרָיו יְתַבְּרֶה, עַל-יְדֵי-זֶה מָרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, וְאִין לוֹ לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, כִּי תָמִיד חֻשֵׁף וּמָר לוֹ; וְעַל-כֵּן

ראה, אהובי, בני היקר, מה שעבר עליך כבר בחייהך
 כל-כך הרבה קשיות וספקות, כל-כך הרבה עקמומיות
 ומריבות, ובזה שתשוב בתשובה שלמה אליו יתברך,
 ותמשיך את עצמך רק אחריו יתברך, על-ידי-זה תתקן
 את כל מעשיך; ועל-כן עשה זאת, בני, וראה לקחת
 את עצמך בידיך, ותשליך את עצמך אל תוך "השגחה
 תמימה", לידע אשר הכל ממנו יתברך, ועל-ידי-זה
 בעצמו תזכה שימחל לך הקדוש-ברוך-הוא, כי על-ידי
 אמונה שהאדם מאמין בו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא
 מוחל לו על כל עוונותיו, ונשפעים עליו כל מיני
 השפעות טובות בגשמיות וברוחניות גם יחד ונתעטר
 ונתעטר באור זיו השכינה, ונשלמים לו כל חסרונותיו.
 ועל-כן אשרי ואשרי האדם שזוכה לשוב בתשובה
 אמתית אליו יתברך, וזורק את חכמתו ודעתו הפגומה,
 ומכניס בעצמו "השגחה תמימה" בו יתברך, שעל-
 ידי-זה ימשך עליו אור וזיו וחיות ודבקות; אשרי לו
 בזה ואשרי לו בבא!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הפליג מאד בגדלת הבורא יתברך שמו, ואי אפשר
לבאר זאת בכתב. ואמר: כי לגדלת הבורא יתברך
אין שעור, פי נעשים דברים נוראים בעולם,
נפלאים ונוראים מאד, ואין יודעים כלל. הינו
שעדין אין יודעים שום ידיעה כלל לא.
וגם מה שמובא, פי תכלית הידיעה אשר לא
נדע, הינו גם-כן אצל כל ידיעה וידיעה הינו
שאפלו פשמגיעין להתכלית של הידיעה דהינו
לא נדע, אף-על-פי-כן עדין אין זה התכלית, פי
זה התכלית הוא רק באותה הידיעה, אבל בידיעה
הגבוהה ממנה, עדין לא התחיל בה כלל, וכן
למעלה מעלה. נמצא שלעולם אין יודעין כלל
כלל לא, ואף-על-פי-כן אין זה התכלית, פי עדין
לא התחיל כלל לידע בידיעות שלמעלה מזאת
הידיעה שהגיע בה אל התכלית שלא נדע וכו'.

(שיחות-הר"ן, סימן ג)